

51ste jaargang - nr 1 tweemaandelijks
januari-februari 2023

Kroniek van het Land van Waas

Woordje van de voorzitter

De geschiedenis van de zoektocht naar de
voorouders van Catharina Van Puyvelde gehuwd met
Joannes De Poorter

Wat staet daer nu weer ?

Kwartierstaat en tentoonstelling Staf Pyl die 100 jaar
zou geworden zijn in april 2023

Familiekunde
Vlaanderen

Inhoud

Werkten mee aan dit nummer:	2
Woordje van de voorzitter	3
Onze website www.publicatie-landvanwaas.be	4
Lezers schrijven	5
Waaslanders in het Nederlands-Indisch leger 1824-1875 Deel 2	6
De geschiedenis van de zoektocht naar de voorouders van Catharina Van Puyvelde gehuwd met Joannes De Poorter	12
Gelegenheidsvondst: De huwelijken van Carolus Ludovicus Van Cleemput uit Sint-Gillis-Waas	17
Contactavond 2 februari 2023 met genealogische Knoop: Saeys	18
Wat staet daer nu weer?	19
August Cool, een bekende Waaslander	21
Erratum “Een stukje familiegeschiedenis van de Bazelse familie Janssens”	22
Kwartierstaat en tentoonstelling Staf Pyl die 100 jaar zou geworden zijn in april 2023	23
Agenda en nog veel meer	26
Publiceren in onze Kroniek	28

Klik op het paginanummer om rechtstreeks naar het artikel te springen.

Werkten mee aan dit nummer:

Pascal Janssens, Luc Chalmet, Luc Van Thienen, Liliane Lenssens, Luc De Brant, Sanneke Cassiman, Regi De Meirman, Filip De Roeck, Christel Van Eynde en Vincent van der Heijden.

Iedere auteur is volle copyright eigenaar van en verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar bijdrage.

U vindt al onze reeds verschenen kronieken op onze website onder:

<https://www.familiekunde-landvanwaas.be/publicaties/kronieken>

Woordje van de voorzitter

Luc Chalmet

Misschien heb je ook al over [ChatGPT](#) gehoord? Op een Wikipedia pagina lezen we: ‘*ChatGPT is een prototype van een chatbot met kunstmatige intelligentie, ontwikkeld door OpenAI en gespecialiseerd in het voeren van dialogen met een gebruiker. De chatbot is een groot taalmodel dat is verfijnd met zowel "supervised" als "reinforcement" leertechnieken voor kunstmatige intelligentie.*’

Zelf ben ik benieuwd naar de antwoorden van ChatGPT op enkele eenvoudige vragen omtrent genealogie. Lees even mee:

<p> zeg mij iets over genealogie</p> <p> Genealogie is de studie van familiegeschiedenis en afstamming. Het is een onderzoeksgebied dat zich bezighoudt met het documenteren en traceren van de afstamming van individuen, families en geslachten, evenals het onderzoeken van de onderlinge relaties tussen hen.</p> <p>Genealogen gebruiken verschillende bronnen om informatie te verzamelen, waaronder geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten, doop- en begraafregisters, volkstellingen, militaire dossiers, land- en onroerendgoedrecords, testamenten en begraafplaatsregisters. Met behulp van deze bronnen kunnen ze de voorouders van een persoon tot vele generaties terug traceren.</p> <p>Genealogie kan niet alleen nuttig zijn voor het vaststellen van familiebanden en afstamming, maar het kan ook waardevol zijn voor het begrijpen van de sociale en historische context waarin voorouders leefden. Het kan bijvoorbeeld inzicht geven in de immigratiegeschiedenis van een familie, of de economische omstandigheden waarin ze leefden.</p> <p>Tegenwoordig zijn er verschillende online platforms en databases beschikbaar die het gemakkelijker maken om genealogisch onderzoek te doen en familiegeschiedenis te documenteren en te delen met anderen.</p>	<p> wat weet je over genealogie en DNA?</p> <p> Genealogie en DNA zijn nauw met elkaar verbonden omdat DNA-tests kunnen worden gebruikt om genealogische informatie te bevestigen en nieuwe informatie te ontdekken. DNA-tests kunnen helpen bij het bevestigen van familielaties, het identificeren van voorouders, het vinden van nieuwe verwanten en het ontdekken van genetische afwijkingen die van invloed kunnen zijn op de gezondheid.</p> <p>Er zijn verschillende soorten DNA-tests die kunnen worden gebruikt voor genealogisch onderzoek. Autosomale DNA-tests, die het DNA van beide ouders onderzoeken, zijn de meest voorkomende en kunnen informatie geven over etniciteit en de verwantschap tussen familieleden. Y-DNA-tests richten zich op de mannelijke lijn en kunnen informatie bieden over de afstamming van vaders op vaders. MtDNA-tests richten zich op de vrouwelijke lijn en kunnen informatie bieden over de afstamming van moeders op moeders.</p> <p>DNA-tests kunnen ook helpen bij het oplossen van mysteries in de genealogie, zoals het vinden van de biologische ouders van een geadopteerd persoon of het bevestigen van de afstamming van een persoon waarvan de papieren documenten verloren zijn gegaan. Het is belangrijk om te onthouden dat DNA-tests geen absolute zekerheid bieden en dat het altijd verstandig is om ze te gebruiken in combinatie met andere genealogische bronnen en methoden.</p> <p>Het gebruik van DNA-tests voor genealogie heeft de afgelopen jaren sterk aan populariteit gewonnen, en er zijn verschillende bedrijven die DNA-tests aanbieden die speciaal zijn ontworpen voor genealogisch onderzoek, zoals AncestryDNA, 23andMe en MyHeritageDNA.</p>
<p> ken je het genealogisch zoekplatform zorro?</p> <p> Als AI-model heb ik geen ervaring met het gebruik van genealogische zoekplatforms. Ik ben echter wel bekend met enkele van de meest populaire genealogische zoekplatforms, zoals Ancestry.com, MyHeritage en FamilySearch, maar ik heb geen informatie over het bestaan van een platform genaamd "Zorro". Het is mogelijk dat dit een lokaal of minder bekend platform is. Als je meer informatie hebt over dit platform, zou je deze kunnen delen, zodat ik je beter van dienst kan zijn.</p>	

Er komen heel keurige en goed gestructureerde nederlandstalige antwoorden op mijn vragen. En dat verrast toch wel. ChatGPT wordt beschreven als “*het systeem dat op dit moment het digitale landschap cruciaal aan het verschuiven is en dat onze Google manier van zoeken ouderwets gaat maken*”. Nu ja, over zorro® weet de chatbot nog niets, maar hij (of zij?) is wel benieuwd!

Gaat dit de wereld veranderen? Gaan we hier als genealogen iets aan hebben? Wie weet? Alle reacties zijn alvast welkom. En probeer het zelf ook eens uit met genealogische vragen als je er nieuwsgierig naar bent. Terwijl we nog even op de lente moeten wachten. En veel leesplezier met deze eerste editie van onze 51ste jaargang!

Onze website www.publicatie-landvanwaas.be

Hier worden de wijzigingen, aanpassingen en toevoegingen op de website vermeld.

Aanvullingen 22 januari 2023 (Eerste aanvulling van 2023)

Algemeen

Burgerlijke Stand: 11.373 nieuwe indexeringen

Parochieregisters: 19.225 nieuwe indexeringen, 6.032 herindexeringen

BID/PR: 23.562 nieuwe indexeringen

Parochieregisters

Parochieregisters Geboorten/Dopen (PR-GEB)

- Nieuwe akten: De Klinge 1909-1922 (Willy Van Brande; 1.076) en Melsele 1922 (Pascal Janssens; 113)
- Herindexeringen: Waasmunster 1660-1677 (Pascal Janssens; 1.838), Waasmunster 1677-1699 (Pascal Janssens; 2.226) en Sint-Anna 1683-1699 (Pascal Janssens; 391)
- Correcties: Bazel, Beveren-Waas, Kemzeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Verrebroek, Vrasene en Waasmunster.

Parochieregisters Huwelijken (PR-HUW)

- Nieuwe akten: Burcht 1922 (Pascal Janssens; 51), De Klinge 1922 (Pascal Janssens; 38), Doel 1922 (Pascal Janssens; 12), Melsele 1922 (Pascal Janssens; 41) en Zwijndrecht 1922 (Pascal Janssens; 45)
- Herindexeringen: Sinaai 1650-1669 (Luc Van Thienen; 564), Sinaai 1670-1679 (Luc Van Thienen; 341), Sinaai 1700-1719 (Stephan Michiels; 462), Waasmunster 1690-1699 (Pascal Janssens; 210)
- Correcties: Haasdonk en Sint-Niklaas.

Parochieregisters Overlijden (PR-OVL)

- Nieuwe akten: De Klinge 1911-1922 (Willy Van Brande; 522), Kemzeke 1779-1796 (Walter Dierckx; 564), Nieuwerkerken-Waas 1729-1778 (Lily-Anne Rollier; 1.988), Nieuwerkerken-Waas 1773-1812 (Lily-Anne Rollier; 1.962), Sinaai 1670-1679 (Luc Van Thienen; 906), Sint-Niklaas 1797-1801 (Griet Van Houwe; 1.056), Stekene 1718-1731 (Walter Dierckx; 1. 397), Stekene 1732-1741 (Walter Dierckx; 825), Stekene 1742-1797 (Walter Dierckx; 4. 729), Stekene 1794-1801 (Walter Dierckx; 786) en Waasmunster 1661-1699 (Pascal Janssens; 3.114)
- Correcties: Kruibeke en Sint-Niklaas.

Burgerlijke Stand

Burgerlijke stand Geboorten (BS-GEB)

- Nieuwe akten: Temse 1873-1877 (Eric Saman; 1.800), Temse 1878 (Eric Saman; 345), Waasmunster 1831 -1837 (Jean-Marie Steenssens; 1.144), Waasmunster 1838-1843 (Jean-Marie Steenssens; 1.070) en Waasmunster 1922 (Willy Van Brande; 117)
- Correcties: Bazel, Beveren-Waas, Eksaarde, Kallo, Kruibeke, Meerdonk, Rupelmonde, Sinaai, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht.

Burgerlijke stand Huwelijken (BS-HUW)

- Nieuwe akten: Kruibeke 1921 (Christel Van Eynde; 38) en Waasmunster 1946-1947 (Pascal Janssens; 132)
- Correcties: Daknam, Kruibeke, Lokeren, Rupelmonde, Sinaai, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene en Waasmunster.

Burgerlijke stand Overlijdens (BS-OVL)

- Nieuwe akten: Bazel 1861-1874 (Etienne Huyghe; 2.142), Sint-Niklaas 1933 (Willy Van Brande; 659), Sint-Niklaas 1934 (Willy Van Brande; 671), Sint-Niklaas 1935 (Willy Van Brande; 627), Sint-Niklaas 1936 (Willy Van Brande; 621), Sint-Niklaas 1937 (Willy Van Brande; 668), Sint-Niklaas 1938 (Willy Van Brande; 645) en Sint-Niklaas 1939 (Willy Van Brande; 694)

- Correcties: Beveren-Waas, Burcht, Daknam, De Klinge, Doel, Kallo, Kieldrecht, Kruikebe, Lokeren, Melsele, Moerbeke-Waas, Nieuwkerken-Waas, Rupelmonde, Sinaai, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Sint-Pauwels, Verrebroek, Vrasene, Waasmunster en Zwijndrecht.

Bidprentjes/ Rouwbrieven

Nieuwe beschrijvingen:

- Pascal Janssens en Christel Van Eynde: 1.500
- Veerle Heyman: 1.500
- Marleen Geldof: 14.062
- Monique De Baets: 2.000
- Christiane Van Croonenborch: 4.500

Andere

- Gezinsrepertoria (REP): Correcties in Waasmunster.
- Migratie (MIGR):
 - o Nieuwe akten: Waaslanders gehuwd te Croix 1867-1906 (Liliane Lenssens; 36), Waaslanders overleden te Croix 1867-1906 (Liliane Lenssens; 26) en Waaslanders overleden te Roubaix 1871-1880 (Liliane Lenssens; 130)
 - o Kronieken van het Land van Waas (KRON): Kronieken Jaar 2022 toegevoegd.

Met uitdrukkelijke dank aan alle vrijwilligers indexeerders!

Lezers schrijven

Abonnee Luc De Brant schrijft ons:

“In de laatste bijdrage van uw publicatie, staat een boeiende bijdrage over Waaslanders in dienst bij onze noorderburen. Het museum van St-Niklaas, heeft een afbeelding in het bezit van één van deze Waaslanders. Het gaat om Jean De Bonte , guide de roi. In de familie werd altijd gedacht, dat hij naar Zuid-Afrika was getrokken, vooral omwille van het nalatenschap bij het overlijden van zijn ouders, dat niet kon afgerond worden, en zodoende heel lang bleef aanslepen.

Nu hebben we tenminste terug een held in de familie. Zijn jongere zus Marie huwde met Charles Louis De Ridder, en zijn de overgrootouders van mijn echtgenote.

De afbeelding is van de hand van Charles Wolfcarius [link](#). De conservator van het museum in St-Niklaas zal de bijgaande informatie aanpassen.”

Waaslanders in het Nederlands-Indisch leger 1824-1875 Deel 2

Sanneke Cassiman

Dit is het vervolg op het gelijknamige artikel in vorige Kroniek. Na de ontdekking van twee soldaten, verwanten uit mijn stamboom nl. Peersman Carolus Ludovicus en De Bonte Joannes Baptist, ging de zoektocht verder.

De zoektocht gaat verder

Tijdens het verdere onderzoek stelden we vast dat wel meer dan 170 mannen uit het Waasland in de 19de eeuw in Indonesië in militaire dienst traden. Uit deze lijst kozen we nog twee verwanten uit mijn stamboom die hieronder worden besproken.

Van Landeghem Eduardus

Soldaat bij het KNIL

°05-04-1850 Tielrode † 08-11-1887 Algiers, Militair Hospitaal du Dey (overlijden geregistreerd te Tielrode op 22-03-1888)

Geboorteakte: [link](#)

Overlijdensakte Tielrode: [link](#) Overlijdensakte Algiers: [link \(scan 550 Nr. 2118\)](#)

Gezin van de ouders:

Zoon van Julianus Van Landeghem, beenhouwer (°Tielrode, 1822) en Rosalia Marevoet (Tielrode, 1822), gehuwd op 04-04-1845. Het gezin telde 9 kinderen.

Naam:	Julianus VAN LANDEGHEM		
Alias:			
Geboortedatum:	03/02/1822	Plaats:	Tielrode Oost-Vlaanderen
Overlijdensdatum:	16/01/1905	Plaats:	Tielrode Oost-Vlaanderen
Begraafdatum:		Plaats:	
Feiten			
1. Beroep: beenhouwer.			
Vader:	Bruno VAN LANDEGHEM (1792-1844)		
Moeder:	Joanna Petronella D'HAENS (1793-1841)		
Partner:	*Rosalia MAREVOET (01/03/1822 - 03/11/1857)		
Huw. datum:	04/04/1845	Plaats:	Tielrode Oost-Vlaanderen
Kinderen:			
	1	Karel Lodewijk VAN LANDEGHEM (1846-1846)	
	2	Robertus VAN LANDEGHEM (1847-1868)	
	3	Francies VAN LANDEGHEM (1848-1918)	
	4	Eduardus VAN LANDEGHEM (1850-1887)	
	5	Christina VAN LANDEGHEM (1851-1852)	
	6	NN VAN LANDEGHEM (1852-1852)	
	7	Christina VAN LANDEGHEM (1853-Na 1920)	
	8	Maria Anna VAN LANDEGHEM (1855-1858)	
	9	Sylvia VAN LANDEGHEM (1857-1857)	

Militaire dienst in België:¹

Eduardus ging in dienst op 02-05-1872 als vervanger van César Adeline Joseph Gillain, milicien van het jaar 1872 nr. 47 (tegen betaling?) Hij werd ingelijfd bij het 2de regiment Jagers, dat zich te Antwerpen bevond. Eduard woont dan in de Dorpstraat (Dorp) 44 te Tielrode. Hij was samen met zijn broers de derde generatie slagers.

6	16	9	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ Gemeentearchief Temse

Op 9 oktober 1876 wordt hij ingeschreven te Lokeren² en vertrekt daar op 14-11-1876; hij keert terug naar Tielrode. Enkele maanden later gaat hij naar Nederlands-Indië.

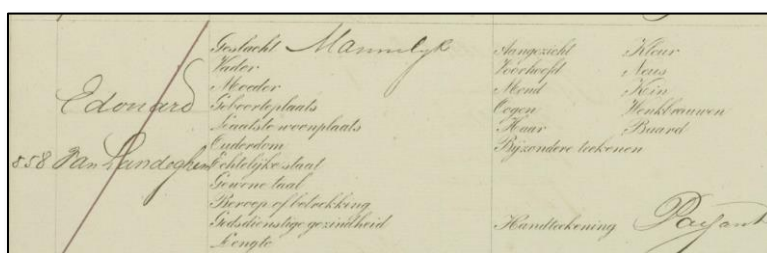
Nederlandse dienst:

Soldaat bij het KNIL

Op 06-02-1877 bij het koloniaal werfdepot vrijwillig geëngageerd als soldaat voor 6 jaar ingaande op de dag van inscheping. Handgeld 300 Florijnen.

Vertrokken 09-06-1877 uit Nieuwediep aan boord van stoomschip 'Conrad' naar Oost-Indië. Ontslag per brief van 31-03-1881. Keert terug met de 'Prinses Marie' en komt op 30-06-1881 aan te Amsterdam.

Op 02-07-1881 vinden we de naam van Edouard Van Landeghem terug in 'Het register van het huis van Bewaring te Breda', waar hij heel even als gedetineerde verbleef. [link BHIC](#)

Deze inschrijving vermeldt dat Edouard op 2 juli werd binnengebracht op bevel van de Commissaris van Politie te Dordrecht met als reden : "*ter overgeleide over de grenzen*". Hij komt dan uit Dordrecht en wordt op 3 juli ingeschreven in Breda en overgenomen door een cipier. Nog dezelfde dag wordt hij overgedragen aan de Commissaris van Politie te Breda. Een marechaussee zorg ervoor dat hij: "*den 4de juli daaraanvolgende vervoerd wordt over de grenzen*"

Het ging hier dus niet over een strafbaar feit, maar om een begeleide overdracht vanuit Nederland naar België.

<p>2451. Laere, Alphonse Benedictus van, oud 35 jaren, geboren te Lokeren, wonende te Dendermonde, lang 1.63 meter, voorhoofd hoog, haar, wenkbr. en baard bruin, oogen blaauw, neus en mond gewoon, kin rond, aangezicht ovaal, kleur gezond.</p>
<p>2452. Landeghem, Edouard van, oud 30 jaren, geboren te Thielrode, wonende te Vilvorde, lang 1.63 meter, voorhoofd gewoon, haar, wenkbr., baard en oogen bruin, neus en mond gewoon, kin rond, aangezicht ovaal, kleur bruin.</p>

Algemeen Politieblad Koninkrijk Der Nederlanden 1881³.
Erboven een landgenoot uit Lokeren.

Franse dienst:

Edouard wordt daarna 2^e soldaat in het 1ste Regiment van het Vreemdelingenlegioen

Hij vertrekt na 04-07-1881 richting Algerije om er te dienen in het Franse Vreemdelingenlegioen. Het hoofdkwartier van het legioen ligt in Aubagne net buiten Marseille. In de Franse Archieven hebben we enkel zijn overlijden teruggevonden. Edouard sterft in het Militair Hospitaal Du Dey van Algiers op 08-11-1887 Algiers. De aangifte gebeurt door een infirmier, zonder opgave van de doodsoorzaak.

² Stadsarchief Lokeren

³ Het Algemeen Politieblad werd voor het eerst uitgegeven in 1852 en bestaat (in gewijzigde vorm) al meer dan 150 jaar. Het werd uitgegeven door het Ministerie van Justitie Nederland. Met het Politieblad, waarin besluiten, aanschrijvingen, kennisgevingen en signalementen werden gepubliceerd, werden ambtenaren van politie en justitie beter geïnformeerd.

Van Landeghem Gustavus

KNIL-soldaat

° 02-07-1869 Sint-Niklaas † 03-12-1896 Samahani (Atjeh). Cholera Asiatica, 27 jaar.

Geboorteakte: [link](#)

Gezin van de ouders:

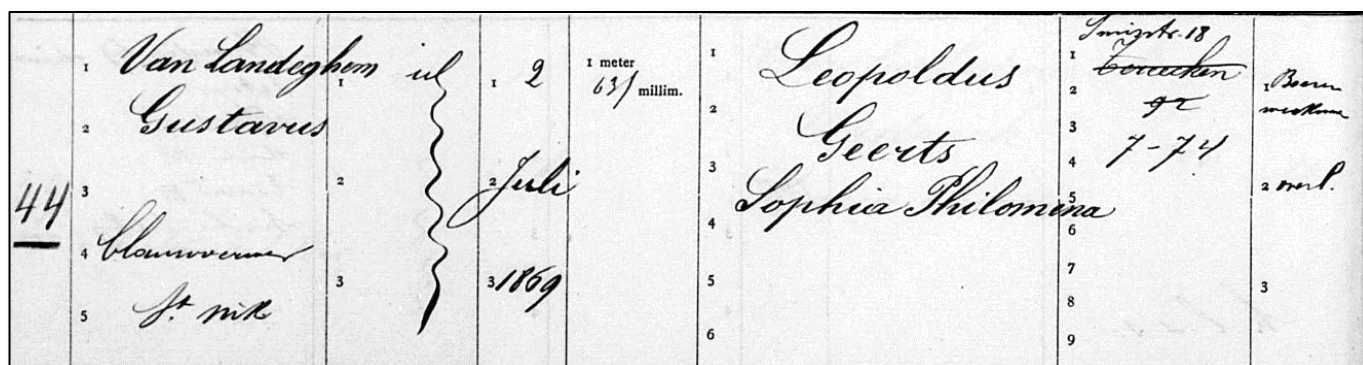
Zoon van Leopoldus Van Landeghem (° Temse, 1834), boerenwerkman en Sophia Philomena Geerts (° Elversele, 1839). Gehuwd op 30-06-1859 te Elversele. Het gezin telde 13 kinderen.

Naam:	Leopoldus VAN LANDEGHEM		
Alias:			
Geboortedatum:	31/01/1834	Plaats:	Temse Oost-Vlaanderen
Overlijdensdatum:	29/12/1916	Plaats:	Sint-Niklaas akte 622
Begraafdatum:		Plaats:	
Feiten			
1. Beroep: Boerenarbeider, dagloner.			
2. Hij woonde November 1896 Waasmunster.			
Vader:	Simon VAN LANDEGHEM (1805-1882)		
Moeder:	Ursula DE CAUWER (1812-1884)		
Partner:	*Sophia Philomena GEERTS (22/06/1839 - 24/06/1883)		
Huw. datum:	30/06/1859	Plaats:	Elversele Oost-Vlaanderen akte 5
Kinderen:			
1	Genoveva VAN LANDEGHEM (1859-1859)		
2	Seraphina VAN LANDEGHEM (1860-1861)		
3	Maria Adela VAN LANDEGHEM (1862-1863)		
4	Franciscus Joannes VAN LANDEGHEM (1863-1928)		
5	Carolus Ludovicus VAN LANDEGHEM (1866-1866)		
6	Carolus Ludovicus VAN LANDEGHEM (1868-1868)		
7	Gustavus VAN LANDEGHEM (1869-1896)		
8	Pharaïde VAN LANDEGHEM (1872-)		
9	Josephus VAN LANDEGHEM (1875-1875)		
10	Josephus VAN LANDEGHEM (1876-1876)		
11	Veneranda Maria VAN LANDEGHEM (1877-1878)		
12	Camillus Cornelius VAN LANDEGHEM (1879-1951)		
13	Maria Theresia VAN LANDEGHEM (1882-1882)		

Militaire dienst België:

Register van inschrijving Nationale Militie 1889: [Link](#)

Loteling: nr. 94, adres: Smisstraat 18, beroep: blauwverver, Lengte: 1m63, kan lezen en schrijven, broeder is ook in dienst, moeder overleden.

Militaire dienst KNIL

Op 07-05-1892 vrijwillig geëngageerd als soldaat voor 6 jaar bij de koloniale troepen ingaande op de dag van de inscheping. Handgeld 200 Fl. Stamboeknummer 34181. Laatst wonende in Sint-Niklaas.

Vertrokken op 18-06-1892 uit Amsterdam aan boord van stoomschip 'Burgemeester den Tex' en gearriveerd op 24-07-1892 in Padang (West-Sumatra). Petrus Joannes Caeyman uit Belsele zit ook op dit schip.

Beschrijving: Had aderspatten in groten getale aan beide onderbenen en binnenstaande stand van rechterknie in geringe graad. Lengte: 1m76

Slotwoord:

Ik ben erg blij met de medewerking die ik kreeg vanuit Nederland, België en Frankrijk. Jaak Henri Poortman heeft in zijn boek: "Het vergeten verhaal van de Mennekes" uitvoerig de oorlog en het leven van de koloniaal soldaten en officieren beschreven. Het is een meeslepend, boeiend maar ook pakkend boek.

Het inpalmen van andermans land heeft altijd bestaan, kijk maar naar de situatie anno 2023 in Oekraïne. Meestal gaat dit gepaard met bruto geweld en veel menselijk leed, dat was ook zo in Nederlands-Indië. De plaatselijke bevolking in Oost-Indië ondergingen dagelijkse vernederingen en ontberingen onder een koloniale overheerser.

Talrijke soldaten verloren er hun leven, sommigen bouwden een nieuw leven op in Indonesië, maar velen van hen keerden nimmer weer.

Bijlagen

Tijdslijn

Soldaat	Geboren	Mil. dienst België	KNIL-dienst Haven/ Schip	Overleden	Plaats
Van Landeghem Eduard	05-04-1850 Tielrode	02-05-1872 2 ^e regiment jagers	05-05-1877 (27) Nieuwendiep/ Conrad	08-11-1887 (37)	Algiers Algerije
Van Landeghem Gustaaf	02-07-1869 Sint-Niklaas	Lichting 1889	07-05-1892 (22) Amsterdam/ Burgem. Den Tex	03-12-1896 (27j)	Samahani Atjeh Indonesië

Bronnen :

Geraadpleegde artikels en websites bij deel 2:

Archief Nederland: [link](#)

Archives Nationales France [link](#)

Familiekunde Land Van Waas: [link](#)

Lijst schepen Stichting Maritiem Historische Databank: [link](#)

Centrum voor familiegeschiedenis : [link](#)

Het Brabants Historisch Informatiecentrum [B.H.I.C.](#)

Uit de oude koektrommel: [link](#)

Over [Saint-Gérard](#)

Het boek "Bescherming voor vrijwilligers en lotelingen in België, de werkman bij het leger" van Henri Van Severen-Ente en Theodoor Janssens uit het archief Bib Wasiana

Open archieven: [link](#)

Met dank aan:

Gemeentearchief Temse Mevr. Ieneke Ledent

Stadsarchief Lokeren Mevr. Evy Van Der Vennet

Stadsarchief Sint-Niklaas: de heer Christian Desmet

De heer Marc Brans, documentatiecentrum WHI

De heer Luc Van Thienen

De geschiedenis van de zoektocht naar de voorouders van Catharina Van Puyvelde gehuwd met Joannes De Poorter

Regi De Meirsmen en Vincent van der Heijden

Vincent kwam naar me toe met de vraag naar de afkomst van Catharina en gaf daarbij de kinderen van dit echtpaar met hun doopgetuigen en de overlijdensakten van de ouders. Hij gaf daarbij ook 3 mogelijke geboortedata van Catharina's (zie afbeelding 1).

Joannes DE POORTER, geboren Sint-Gillis-Waas 04.11.1648 (doopgetuigen waren *Joannes de Bruyn* i.p.v. *Joannes de Meul* en *Elisabeth van Voorde*), overleden Sint-Gillis-Waas 21.12.1680, zoon van *Andreas DE POTTERE* en *Anna ROELS*.

Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 23.11.1666 (getuigen waren *Andreas de Poorter* en *Theodorus Cools*) met

Catharina VAN PUYVELT, geboren ±1642, overleden Sint-Gillis-Waas 30.08.1680, dochter van *Egidius VAN PUYVELDE* en *Adriana WAUTERS*.

Uit dit huwelijk:

1 Anna DE POORTER, geboren Sint-Gillis-Waas 31.10.1666, gedoopt aldaar 01.11.1666 (doopgetuigen waren *Theodorus Cools* en *Anna Roels*), overleden Sint-Pauwels 02.06.1706.

Zij is getrouwd Kemzeke 28.06.1690 (getuige was *Joannes Pauwels*) met **Jacobus PAUWELS**, geboren ±1665, overleden Stekene 19.04.1728, zoon van *Bernardus PAUWELS* en *Livina EXSELINCX*.

(Hij is later in ondertrouw gegaan Sint-Pauwels 17.09.1707 Joannes Huypens en Maria van Bogaert en getrouwd aldaar 25.09.1707 (getuigen waren *Joannes Pauwels* en *Franciscus Schelfhaut*) met **Laurentia VAN DER STRATEN**, geboren Kemzeke 22.03.1684, gedoopt aldaar 23.03.1684 (doopgetuigen waren *Paschasius van Audenaert* en *Laurentia Bock*), overleden Sint-Pauwels 03.05.1719, dochter van *Petrus VAN DER STRATEN* en *Philippa DE RUYVER*. Hij is later getrouwd Sinaai 25.06.1719 voor de kerk (getuigen waren *Joannes de Block* en *Michael Pauwels*) met **Andrea VAN OVERMEIRE**, geboren 29.11.1688 rond half 3 's nachts, gedoopt Sinaai 29.11.1688 (doopgetuigen waren *Andreas van Overmeire* en *Margarita van Nieulande*), overleden n1728, dochter van *Joannes VAN OVERMEIRE*, geboren "van Overmirrem" en *Catharina VERKAUTER*.)

2 Maria DE POORTERE, geboren Sint-Gillis-Waas 20.06.1669, gedoopt aldaar 23.06.1669 (doopgetuigen waren *Thomas van den Broecke* i.p.v., *Andreas de Poortere* en *Maria van Puyvelde*), overleden Kemzeke 05.03.1728.

Zij was gehuwd (1) met **Michael BORM**, afkomstig uit Kemzeke, geboren ±1653 fs. Andries, overleden aldaar 21.10.1703, zoon van *Andreas BORM* en *Amelberga WUYTACQ*.

(Hij is eerder in ondertrouw gegaan Sint-Pauwels 20.06.1676 Cornelius Burm en Petrus Geensens en getrouwd aldaar 30.06.1676 (getuigen waren *Andreas Burm* en *Joannes Rottier*) met **Judoca DULLAERT**, geboren Sint-Pauwels 25.10.1657 (doopgetuigen waren *Paulus Boone* en *Judoca Dullaert*), overleden Kemzeke 27.12.1684, dochter van *Marten DULLAERT* en *Mayken VAN VLIJBERGHEN*.)

Zij is getrouwd Kemzeke 19.02.1704 (getuigen waren *Judocus van Pottelberghe* en *Joannes Abiel*) (2) met **Marcus VAN POTTELBERGHE**, geboren ±1669 fs. Judocus, overleden Stekene 19.03.1751, zoon van *Judocus VAN POTTELBERGHE* en *Andresina VAN LARE*.

3 Andreas DE POORTERE, geboren Sint-Gillis-Waas 12.06.1673, gedoopt aldaar 14.06.1673 (doopgetuigen waren *Andreas Schelfhaut* en *Barbara van Puyvelde*), overleden Sint-Gillis-Waas 18.04.1695.

4 Catharina DE POORTERE, geboren Sint-Gillis-Waas 09.03.1677, gedoopt aldaar 10.03.1677 (doopgetuigen waren *Bartholomeus Baert*, *Judoca van Puyvelde* i.p.v. *Joanna de Poortere*), overleden Sint-Gillis-Waas 18.09.1678.

5 Adrianus DE POORTER, geboren Sint-Gillis-Waas 25.06.1679, gedoopt aldaar 26.06.1679 (doopgetuigen waren *Adrianus Weemaes* en *Maria de Moor*).

Afbeelding 1: Het gezin van Catharina Van Puyvelt waarmee gestart werd.
Maria De Poortere is de voorouder van Vincent.

Deze mogelijke Catharina's werden na controle opzij geschoven. Één was vroeg gestorven, een andere was gehuwd maar niet met Joannes De Poorter. De laatste was een mogelijkheid maar de zussen waren niet de vermelde doopgetuigen Maria, Barbara en Judoca Van Puyvelde.

Aangezien Barbara een weinig voorkomende voornaam is, werd daar in de eerste plaats naar gezocht. Één Barbara kwam in aanmerking namelijk de dochter van Andreas en Judoca De Brabander gedoopt in 1613 te Sint-Gillis-Waas. Ze was gehuwd met Pierken Stevens en overleed te Kemzeke op 07-08-1674. Barbara was dus geen zus maar kon wel een mogelijk een tante zijn.

De volgende was Maria Van Puyvelde. Nadat verschillende gezinnen met als moeder Maria de revue passeerden ontdekten we het gezin met Egidius Impens. Bij het derde kind merkten we een Joannes De Poortere op! Voor mij genoeg aanwijzing om deze Maria als waarschijnlijke zuster van Catharina te beschouwen. Maria werd volgens de overlijdensakte circa 1631 geboren. Bij het overlijden van de echtgenoot in 1677 werd een Staat van Goed opgemaakt. Naast Jan Van Putte was Jan De Poortere wettelijk staande voogd (zie afbeelding 2).

Egidius IMPENS, geboren Sint-Gillis-Waas 04.01.1636, gedoopt aldaar 08.01.1636 (doopgetuigen waren *Egidius de Heere* en *Elisabeth Verbraken*), overleden Sint-Gillis-Waas 06.03.1677, zoon van *Egidius IMPENS* en *Elisabeth DE HOOGHE*.

Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 22.04.1663 (getuigen waren *Egidius Impens* en *Judocus Moerloos*) met

Maria VAN PUYVELDE, geboren ±1639 volgens SvG, overleden Sint-Gillis-Waas 25.05.1706, dochter van *Egidius VAN PUYVELDE* en *Adriana WAUTERS*.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Cornelius IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 19.12.1663, gedoopt aldaar 19.12.1663 (doopgetuigen waren *Franciscus van Merck* i.p.v. *Cornelius Wauters* en *Elisabeth de Hoghe*), overleden Sint-Gillis-Waas 27.12.1663.
- 2 **Joannes IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 17.07.1666, gedoopt aldaar 18.07.1666 (doopgetuigen waren *Joannes Schelfhaut* en *Judoca van Puyvelde*), overleden Sint-Gillis-Waas 20.03.1709. Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 24.03.1696 (getuigen waren *Judocus Impens* en *Egidius Impens*) (1) met **Amelberga SCHOEMAEKERS**, geboren ±1671, overleden Sint-Gillis-Waas 04.08.1706. Hij is getrouwd Kemzeke 11.09.1707 (getuigen waren *Franciscus Schelfhaut* en *Joannes Strydonck*) (2) met **Elisabeth CELIS**.
- 3 **Egidius IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 20.08.1668, gedoopt aldaar 22.08.1668 (doopgetuigen waren *Joannes de Poortere* en *Barbara van Puyvelde*), overleden Sint-Gillis-Waas 23.05.1669.
- 4 **Judocus IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 11.05.1670, gedoopt aldaar 15.05.1670 (doopgetuigen waren *Judocus d'Ooghe* en *Judoca van Puyvelde*), overleden Sint-Gillis-Waas 17.11.1698.
- 5 **Egidius IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 09.04.1673, gedoopt aldaar 11.04.1673 (doopgetuigen waren *Joannes van de Voorde* en *Elisabeth Baert*). Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 24.07.1695 (getuigen waren *Jacobus Schelfhaut* en *Amelberga ...*) met **Theresia VAN DE VOORDE**. (Zij is eerder getrouwd Sint-Gillis-Waas 30.04.1694 (getuigen waren *Andreas Sturm* en *David de Maer*) met *Antonius STURM*, geboren ±1667, overleden Sint-Gillis-Waas 29.09.1694.)
- 6 **Andreas IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 07.09.1674, gedoopt aldaar 09.09.1674 (doopgetuigen waren *Andreas Scelfhaut* en *Elisabeth Empens*), overleden Sint-Gillis-Waas 03.10.1675.
- 7 **Judoca IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 27.02.1676, gedoopt aldaar 29.02.1676 (doopgetuigen waren *Andreas de Poortere* en *Judoca Rottiers*).

Afbeelding 2: Het gezin van Maria Van Puyvelde

Tenslotte werd Judoca Van Puyvelde onderzocht. Bij het huwelijk in 1670 met een Judocus Dhooghe was een Egidius Impens getuige. Deze was ook doopgetuige bij het eerste kind van Judoca. Ook Catharina en Maria waren doopgetuigen (zie afbeelding 3).

Judocus DHOOGHE, geboren ±1648, overleden Sint-Gillis-Waas 25.11.1698.

Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 13.07.1670 (getuigen waren *Egidius Impens* en *Andreas van den Nest*) met

Judoca VAN PUYVELDE, geboren ±1641 volgens SvG, overleden Sint-Gillis-Waas 28.05.1699, dochter van *Egidius VAN PUYVELDE* en *Adriana WAUTERS*.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Egidius DHOOGHE**, geboren Sint-Gillis-Waas 20.04.1671 (doopgetuigen waren *Egidius Impens* en *Catharina van Puyvelde*), overleden Sint-Gillis-Waas 23.09.1671.
- 2 **Maria DHOOGHE**, geboren Sint-Gillis-Waas 08.09.1672 (doopgetuigen waren *Joannes Maes* en *Maria van Puyvelde*), overleden Sint-Gillis-Waas 19.05.1699.
- 3 **Judoca DHOOGHE**, geboren Sint-Gillis-Waas 16.02.1675 (doopgetuigen waren *Judocus Blommaert* en *Agnes Blockmans*), overleden Sint-Gillis-Waas 30.10.1695.
- 4 **Cornelius DHOOGHE**, geboren ±1678, overleden Sint-Gillis-Waas 10.01.1680.

Afbeelding 3: Het gezin van Judoca Van Puyvelde.

Het gezin bestond dus uit 3 overlevende dochters. Aangezien we geen doopakten vonden veronderstelden we dat de dopen in Kemzeke waren genoteerd in de “duistere” periode waarvan de akten verdwenen of vernield zijn. Maar daardoor hadden we natuurlijk de ouders nog niet.

Als Barbara van 1613 een tante was dan moet een broer de vader zijn (zie haar gezin in afbeelding 4).

Pierken STEVENS, geboren ±1600 fs. Petrus, overleden Kemzeke 06.08.1679, zoon van *Pieter STEVENS* en *Catharina MANNENS*.

Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 26.11.1634 (getuigen waren *Petrus Stevens* en *Joanna Stevens*) met **Barbara VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 28.02.1613 (doopgetuigen waren *Joannes van Puyvelde* en *Elisabeth Geerts*), overleden Kemzeke 07.08.1674, dochter van *Andreas VAN PUYVELDE* en *Josina S BRABANDERS*.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Andreas STEVENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 01.04.1636 (doopgetuigen waren *Judocus van Puyvelde* en *Joanna Roose*), overleden Kemzeke 18.06.1715.
- 2 **Joannes STEVENS**, geboren ±1641, overleden Kemzeke 19.01.1705.
Hij was gehuwd met **Maria DURINCX**, geboren ±1648, overleden Kemzeke 22.04.1704.
- 3 **Livinus STEVENS**, geboren ±1646, overleden Kemzeke 07.02.1704.
Hij was gehuwd met **Susanna TALBOOM**, geboren ±1649, overleden Kemzeke 03.04.1702, dochter van *Jeronimus TALBOOM* en *Cornelia VAN PUYLAERT*.
- 4 **Anna STEVENS**, geboren ±1655, overleden Kemzeke 04.11.1703.
Zij is in ondertrouw gegaan Kemzeke 09.11.1686 (getuigen waren *Michael Eeman* en *Joannes Engels*) en getrouwd aldaar 26.11.1686 (getuigen waren *Petrus Eeman* en *Livinus Blendemans*) met **Paulus EEMAN**, geboren ±1655, overleden Kemzeke 25.11.1703.
- 5 **Catharina STEVENS**, geboren ±1659, overleden Stekene 20.09.1719.
Zij was gehuwd met **Joannes BLENDEMAN**, geboren Stekene 15.12.1647, gedoopt aldaar 17.12.1647 (doopgetuigen waren *Joannes Blindeman* en *Anna Bloeckx*), overleden Stekene 17.02.1700, zoon van *Judocus BLENDEMAN* en *Maria STEELS*.

Afbeelding 4: Het gezin van Barbara Van Puyvelde.

Er waren twee gekende broers in het gezin Van Puyvelde - De Brabander, Egidius (1604) en Judocus (1607). Van Judocus wisten we al dat hij gehuwd was met Elisabeth Luyckx. Dus bleef Egidius over. Vincent bracht een huwelijk aan namelijk het huwelijk voltrokken te Sint-Gillis-Waas op 06-02-1638 tussen een Egidius Van Puyvelde en Adriana Wauters. In de voorlopige bewerking van Sint-Gillis-Waas door Mariette Van den Broeck en Paul Jacobs vond ik het vermelde huwelijk. De getuigen bij deze echtverbintenis waren Andreas Van Puyvelde en Joannes Van Duyse. Aangezien vader Andreas maar nadien overleed in 1642 kwam die in aanmerking. Het bleek dat een Joanna Van Puyvelde gehuwd was met Joannes Van Duyse die in 1648 overleed. Bijgevolg hadden we een mogelijke schoonbroer van Egidius als getuige. Bij Egidius werd vermeld dat hij overleed op 26-11-1646 te Sint-Gillis-Waas. In de bewerking van de Staten van Sint-Gillis-Waas, Vrasene en Meerdonk door Gaston Roggeman vonden we de Staat van Goed! In deze akte worden de drie zussen vermeld en de voogden Jan Van Puyvelde z.v. Andries en Jeronimus Van Brussel. In deze SvG wordt de leeftijd van de 3 zussen vermeld. Verderop in de akten van de Staten van Goed werd een andere akte gevonden van hetzelfde echtpaar, zonder datum met als voogden Jeronimus Van Brussel en Joos Van Puyvelde. Opmerkelijk is dat Adriana - hier neergeschreven als Naenken - opbrengst te Moerzeke gehad had.

Betreffende de Van Puyveldes waren we eruit. We vonden dat er genoeg aanwijzingen waren om Egidius gehuwd met Adriana als zoon van Andreas en Judoca De Brabander te beschouwen (zie afbeeldingen 5 en 6).

Andreas VAN PUYVELDE, fs. Egidius, overleden Sint-Gillis-Waas 27.05.1642, zoon van *Egidius VAN PUYVELDE*.

Hij was gehuwd met

Josina S BRABANDERS, geboren ±1581, overleden Sint-Gillis-Waas 02.11.1661.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Egidius VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 21.03.1604 (doopgetuigen waren *Petrus van Puyvelde* en *Dimpna s Brabanders*), overleden Sint-Gillis-Waas 26.11.1646.
Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 06.02.1638 (getuigen waren *Andreas van Puyvelde* en *Joannes van Duyse*) met **Adriana WAUTERS**, gedoopt Moerzeke 26.08.1614, overleden n1646, dochter van *Cornelius WAUTERS* en *Maria VAN GOETHEM*.
- 2 **Judocus VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 28.03.1607 (doopgetuigen waren *Judocus van Puyvelde* en *Johanna Smets*), overleden Sint-Gillis-Waas 12.07.1669.
Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 15.06.1659 (getuigen waren *Laurentius de Vlieghe* en *Petrus Stevens*) met **Elisabeth LUYCKX**, geboren Sint-Gillis-Waas 29.05.1641 fa. Michiel (doopgetuigen waren *Joannes Hooft* en *Antonia Clopdrop*), dochter van *Michael LUYCAS* en *Catharina DAENS*.
(Zij is later getrouwd Sint-Gillis-Waas 10.11.1669 (getuigen waren *Adrianus de Vree* en *Judocus Geerts*) met *Joannes DE VREE*.)
- 3 **Joanna VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 19.03.1610 (doopgetuigen waren *Jacobus Scoemakere* en *Johanna Heyndrix*), overleden Sint-Gillis-Waas 16.05.1664.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 31.05.1631 (getuigen waren *Thomas Baert* en *Egidius de Ruyschere*) (1) met **Joannes VAN DUYSE**, fs. Pieter, overleden Sint-Gillis-Waas 13.03.1648.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 20.10.1648 (getuigen waren *Joannes van Goethem*, *Petrus de Vlieghe*, *Judoca de Brabandere* en *Joanna van Goethem*) (2) met **Laurentius DE VLIENER**, geboren ±1616, overleden Sint-Gillis-Waas 21.09.1666.
(Hij is later getrouwd Sint-Gillis-Waas 15.07.1664 (getuigen waren *Petrus de Vliger* en *Laurentius Dhanens*) met *Margareta DE MARE*, geboren Sint-Gillis-Waas 03.01.1629 (doopgetuigen waren *Andreas van Meyre* en *Maria van Duyse*), overleden Sint-Gillis-Waas 12.06.1665, dochter van *Joannes DE MARE* en *Petronella VAN MEERE*. Hij is later getrouwd Sint-Gillis-Waas 06.10.1665 (getuigen waren *Andreas van Duyse* en *Petrus de Vlieghe*) met *Joanna MEUL*.)
- 4 **Barbara VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 28.02.1613 (doopgetuigen waren *Joannes van Puyvelde* en *Elisabeth Geerts*), overleden Kemzeke 07.08.1674.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 26.11.1634 (getuigen waren *Petrus Stevens* en *Joanna Stevens*) met **Pierken STEVENS**, geboren ±1600 fs. Petrus, overleden Kemzeke 06.08.1679, zoon van *Pieter STEVENS* en *Catharina MANNENS*.
- 5 **Catharina VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 22.11.1615 (doopgetuigen waren *Matthias Baert* en *Maria s Hoogen*).
- 6 **Judoca VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 19.03.1618 (doopgetuigen waren *Egidius van Puyvelde* en *Sara van Gremberge*), overleden Sint-Gillis-Waas 25.06.1618.
- 7 **Maria VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 16.02.1620 (doopgetuigen waren *Petrus Ingele* en *Maria s Bosschers*).
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 27.06.1643 (getuigen waren *Michael Verbraecken* en *Joannes Ingele*) (1) met **Jacobus INGELE**.
Zij was gehuwd (2) met **Egidius VAN DOORSSELAERE**.
- 8 **Elisabeth VAN PUYVELDE**, gedoopt Sint-Gillis-Waas 06.08.1623 (doopgetuigen waren *Mattheus van Remortele* en *Elisabeth Kocx*), overleden Sint-Gillis-Waas 29.11.1689.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 29.01.1656 (getuigen waren *Adrianus Blommaert* en *Bartholomeus Blommaert*) (1) met **Joannes BLOMMAERT**, geboren Sint-Gillis-Waas 07.04.1615 (doopgetuigen waren *Petrus de Swerte* en *Margareta Wilsen*), overleden Sint-Gillis-Waas 08.03.1658, zoon van *Adrianus BLOMMAERT* en *Antrisia DE SWERTE*.
(Hij is eerder getrouwd Sint-Gillis-Waas 28.04.1637 (getuigen waren *Joannes van Goethem* en *Adrianus Saman*) met *Anna VAN GOETHEM*, overleden Sint-Gillis-Waas 29.05.1653, dochter van *Petrus VAN GOETHEM* en *Amelberga ROTTIERS*.)
Zij is in ondertrouw gegaan Sint-Gillis-Waas 11.05.1659 en getrouwd aldaar 13.05.1659 (getuigen waren *Andreas de Keyser* en *Judocus Pops*) (2) met **Egidius DE KEYSER**, geboren ±1631, overleden Sint-Gillis-Waas 03.10.1673.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 28.05.1675 (getuigen waren *Petrus van Hecke* en *Petrus Verbraecken*) (3) met **Joannes VAN HECKE**, geboren ±1645, overleden Kemzeke 18.04.1685.

Afbeelding 5: Het gezin van Andreas Van Puyvelde.

Egidius VAN PUYVELDE, gedoopt Sint-Gillis-Waas 21.03.1604 (doopgetuigen waren *Petrus van Puyvelde* en *Dimpna s Brabanders*), overleden Sint-Gillis-Waas 26.11.1646, zoon van *Andreas VAN PUYVELDE* en *Josina S BRABANDERS*.

Hij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 06.02.1638 (getuigen waren *Andreas van Puyvelde* en *Joannes van Duyse*) met

Adriana WAUTERS, gedoopt Moerzeke 26.08.1614, overleden n1646, dochter van *Cornelius WAUTERS* en *Maria VAN GOETHEM*.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Maria VAN PUYVELDE**, geboren ±1639 volgens SvG, overleden Sint-Gillis-Waas 25.05.1706.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 22.04.1663 (getuigen waren *Egidius Impens* en *Judocus Moerloos*) met **Egidius IMPENS**, geboren Sint-Gillis-Waas 04.01.1636, gedoopt aldaar 08.01.1636 (doopgetuigen waren *Egidius de Heere* en *Elisabeth Verbraken*), overleden Sint-Gillis-Waas 06.03.1677, zoon van *Egidius IMPENS* en *Elisabeth DE HOOGHE*.
- 2 **Judoca VAN PUYVELDE**, geboren ±1641 volgens SvG, overleden Sint-Gillis-Waas 28.05.1699.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 13.07.1670 (getuigen waren *Egidius Impens* en *Andreas van den Nest*) met **Judocus DHOOGHE**, geboren ±1648, overleden Sint-Gillis-Waas 25.11.1698.
- 3 **Catharina VAN PUYVELT**, geboren ±1642, overleden Sint-Gillis-Waas 30.08.1680.
Zij is getrouwd Sint-Gillis-Waas 23.11.1666 (getuigen waren *Andreas de Poorter* en *Theodorus Cools*) met **Joannes DE POORTER**, geboren Sint-Gillis-Waas 04.11.1648 (doopgetuigen waren *Joannes de Bruyn* i.p.v. *Joannes de Meul* en *Elisabeth van Voorde*), overleden Sint-Gillis-Waas 21.12.1680, zoon van *Andreas DE POTTERE* en *Anna ROELS*.
- 4 **Andreas VAN PUYVELDE**, geboren ±1644, overleden Sint-Gillis-Waas 21.12.1646.

Afbeelding 6: Het gezin van Egidius Van Puyvelde.

Omdat Adriana Wauters banden had met Moerzeke, werd het gezinsrepertorium van Moerzeke door Rony Bijl erbij gehaald. Daarin stelden we vast dat Adriana gedoopt werd op 26-08-1614 als dochter van Cornelius en Maria Van Goethem. Voogd Jeronimus Van Brussel was de echtgenoot van haar zus Barbara Wauters (zie afbeelding 7).

Cornelius WAUTERS, zoon van *Marcus WAUTERS*.

Hij is ondertrouwd Moerzeke 30.10.1611 en getrouwd aldaar 22.11.1611 voor de kerk (getuigen waren *Marcus Wauters(pa)* en *Petrus van Goethem(pa)*) (1) met

Maria VAN GOETHEM, dochter van *Petrus VAN GOETHEM*.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Barbara WAUTERS** {*fa.Cornelius*}, gedoopt Moerzeke 28.10.1612 (doopgetuigen waren *Petrus van Goethem* en *Barbara(uxor,marcus,Wauters)*), overleden Moerzeke 04.10.1690.
Zij is ondertrouwd Moerzeke 26.12.1640 en getrouwd aldaar 15.01.1641 voor de kerk (getuigen waren *Jacobus van Goetem* en *Jous van Brussel*) met **Jeronimus VAN BRUSSELE**, gedoopt Moerzeke 17.11.1599 (doopgetuigen waren *Baudewinus van Bruessel* en *Margareta(jeronimi) Verbeke*), overleden Moerzeke 19.12.1666, zoon van *Erasmus VAN BRUSSELE* en *Sara VAN DER BEKE*.
- 2 **Adriana WAUTERS**, gedoopt Moerzeke 26.08.1614 (doopgetuigen waren *Joannes(marci) Wauters* en *Adriana(petri) van Goethem*), overleden n1646.
- 3 **Marcus WAUTERS**, gedoopt Moerzeke 08.10.1615 (doopgetuigen waren *Marcus Wauters* en *Catharina(uxor,Godefroy,S'Wees)*).

Hij is getrouwd Moerzeke 29.04.1618 voor de kerk (getuigen waren *Marcus Wauters(pa)*, *Cornelius de Mulder* en *Egidius Ouverman*) (2) met

Judoca VAN GOETHEM, overleden Moerzeke 13.11.1667.

Uit dit huwelijk:

- 4 **Jacobus WAUTERS**, gedoopt Moerzeke 13.12.1620 (doopgetuigen waren *Jacobus Verleyen* en *Catharina(uxor,Eloy,Peelman)*).
- 5 **Franciscus WAUTERS**, gedoopt Moerzeke 07.03.1623 (doopgetuigen waren *Franciscus van Moortele* en *Elisabeth(uxor,Marcus,Wouters)*).
- 6 ? **WAUTERS**, gedoopt Moerzeke 16.12.1625.
- 7 **Catharina WAUTERS**, geboren Moerzeke 04.03.1628 (doopgetuigen waren *Laurentius Peelman* en *Catharina Coliers*).
- 8 **Martina WAUTERS**, gedoopt Moerzeke 23.04.1630 (doopgetuigen waren *Martinus Goossens* en *Martina Wouters*).
- 9 **Petrus WAUTERS**, geboren Moerzeke 26.03.1632 (doopgetuigen waren *Petrus Goossens* en *Joanna van Geete*).

Afbeelding 7: Het gezin waarin Adriana Wauters gevonden werd te Moerzeke.

Bronnen:

1. Sint-Gillis-Waas en Kemzeke: Mariette Van den Broeck en Paul Jacobs
2. Moerzeke : Rony Bijl
3. Staten van Goed Kemzeke - Sint-Pauwels: Jean-Pierre Vaneygen
4. Staten van Goed Sint-Gillis-Waas - Vrasene: Gaston Roggeman

Gelegenheidsvondst: De huwelijken van Carolus Ludovicus Van Cleemput uit Sint-Gillis-Waas

Liliane Lenssens

VAN CLEEMPUT Carolus Ludovicus, ° Sint-Gillis-Waas 23-08-1823 (81)⁷, † Conflans-Sainte-Honorine (Seine-et-Oise, F) 19-11-1890 (56)⁸, werkman-dagloner

zv. Franciscus († Sint-Gillis-Waas 09-04-1868 (27)⁹) en Sophia Van den Bergen († Sint-Gillis-Waas 16-10-1874 (76)¹⁰)

X Sint-Gillis-Waas 26-11-1851 (28)¹¹

SAMSON Sophia, ° Sint-Gillis-Waas 22-frimaire-XIV¹², † Ferrières-en-Bray (Seine-Inférieure, F) 22-03-1871 (12)¹³, werkvrouw

dv. Philippus († Sint-Gillis-Waas 11-08-1822(41)¹⁴) en Joanna Petronilla Thys († Sint-Gillis-Waas 21-03-1839(23)¹⁵)

wed. Ludovicus De Pryckel († Sint-Gillis-Waas 14-11-1849 (63)¹⁶)

XX Ferrières-en-Bray (Seine-Inférieure, F) 20-01-1872 (5)¹⁷

CHOQUET Céleste, ° Gancourt-Saint-Etienne (Seine-Inférieure, F) 28-09-1853 (24)¹⁸, † Meulers (Seine-Inférieure, F) 29-11-1876 (29)¹⁹

dv. Adolphe Théophile († Beaussault (Seine-Inférieure) 12-12-1889 (50)²⁰) en Marie Madeleine Céleste Couverchel († Gancourt-Saint-Etienne 04-10-1856 (16)²¹)

XXX Conflans-Sainte-Honorine (Seine-et-Oise, F) 27-10-1877 (11)²²

DELAINE Adélaïde, ° Conflans-Sainte-Honorine (Seine-et-Oise, F) 08-02-1829 (4)²³, † Villemomble (Seine-Saint-Denis, F) 10-12-1894 (90)²⁴, naaister

dv. Jean Jacques († Conflans-Sainte-Honorine (Seine-et-Oise, F) 11-11-1842²⁵) en Geneviève Aglaé Boisseau († Conflans-Sainte-Honorine (Seine-et-Oise, F) 18-10-1881 (39)²⁶)

wed. Jules Antoine Goddé († Conflans-Sainte-Honorine (Seine-et-Oise, F) 04-12-1869 (49)²⁷)

⁷ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-G5PM-KKM>

⁸ <https://archives.yvelines.fr:443/ark:/61903/3:1:33SQ-G5PM-KKM>

⁹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-DKPO-88>

¹⁰ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9P85-9S29>

¹¹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9P32-291>

¹² <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939L-MR9D-93>

¹³ <https://www.archivesdepartementales76.net/ark:/50278/3c0c7dfe4da362ac1c6fae597eb3a0a0/dao/0/6>

¹⁴ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HT-6LHP-6N>

¹⁵ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-63R3-WYL>

¹⁶ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-63R3-W58>

¹⁷ <https://www.archivesdepartementales76.net/ark:/50278/8ae29b55e379b55cc278238a844b1109/dao/0/5>

¹⁸ <https://www.archivesdepartementales76.net/ark:/50278/e162fd5db089e319edf424fb4942c62c/dao/0/18>

¹⁹ <https://www.archivesdepartementales76.net/ark:/50278/0b9b44e526c996908be524726afd8f82/dao/0/13>

²⁰ <https://www.archivesdepartementales76.net/ark:/50278/1d685c5a3b8a2cabdaaa89279210da82/dao/0/32>

²¹ <https://www.archivesdepartementales76.net/ark:/50278/1d685c5a3b8a2cabdaaa89279210da82/dao/0/32>

²² <https://archives.yvelines.fr:443/ark:/61903/3:1:33SQ-G5PM-KKM>

²³ <https://archives.yvelines.fr:443/ark:/61903/3:1:33SQ-G5PM-KKM>

²⁴ <https://archives.seinesaintdenis.fr/ark:/naan/a011576677601tDWTVa/cc73bd0dd0>

²⁵ <https://archives.yvelines.fr:443/ark:/61903/3:1:33SQ-G5PM-KKM>

²⁶ <https://archives.yvelines.fr:443/ark:/61903/3:1:33SQ-G5PM-KKM>

²⁷ <https://archives.yvelines.fr:443/ark:/61903/3:1:33SQ-G5PM-KKM>

Contactavond 2 februari 2023 met genealogische Knoop: Saeys

Op de contactavond werd -voorafgaand aan de nieuwjaarsreceptie- een genealogische knoop van één van onze abonnees behandeld. Tony Saeys uit Lokeren stuurde ons een vraag over een “doodloper” in zijn stamboom anno 1645 bij zijn voorouders Adriaan Saeys en Maria Pauwels. Het mag gezegd, de vraagsteller stuurde ons een mail met mooie bewijzen van hetgeen hij zelf al gezocht en gevonden had op onze websites in het Zorro- en ProGen-gedeelte. Ons bestuurslid Luc Van Thienen trachtte aan de hand van een Powerpoint-presentatie deze knoop te ontwarren. Spreker lichtte toe, hoe men aan de hand van Zorro en van onze betalende websites toch verder kan geraken. Hij toonde ook het grote nut aan van de FS-linken in zorro® naar de originele akten op FamilySearch en het Rijksarchief. Hij legde uit hoe men succes kan boeken, wanneer men systematisch en methodisch -telkens opnieuw- clusters van grootouders-kinderen-kleinkinderen onderzoekt. Zo kan men met grote zekerheid hun verwantschap bewijzen of ... tegenspreken. Daarbij bleek ook dat het analyseren van peters en meters van het grootste belang is in de parochieregisters, vooral van de aangetrouwden. Het werd een Zorro-zoektocht van Waasmunster via Temse naar Lokeren. De mogelijkheid om te zoeken over alle parochies heen, bleek dé grote troef van Zorro te zijn.

Op deze manier geraakten we met Zorro plots 2 generaties verder tot eind 16de eeuw bij het begin van de Lokerse parochieregisters. De vraagsteller Tony Saeys was achteraf erg tevreden met deze doorbraak. Hij liet per mail weten: “Ik heb bijgeleerd dat ik meer in de breedte moet zoeken, dooppeters en -meters erbij halen, ook die van broers en zussen, om nieuwe verbanden te kunnen leggen en verderop te geraken.

Dat je uiteindelijk in Lokeren terecht kwam, de stad waar ik geboren en getogen ben en waar het grootste deel van mijn familie nog woont, is ook heel leuk meegenomen.

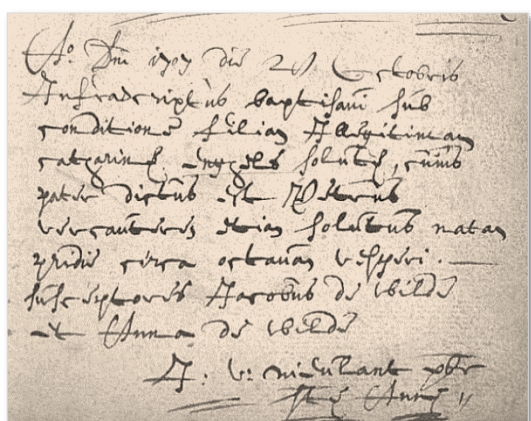
Wat staet daer nu weer?

Luc Van Thienen

In dit nummer gaan we verder in op het thema van de vorige twee edities: ‘onwettige kinderen, hun moeder en hun vermoedelijke vader’. In dat kader bezorgde collega-bestuurslid, Pascal Janssens ons twee interessante akten. Ze belichten weer een nieuw facet van de *proles illegitima* en hun ouders.

Deze akten leveren het bewijs voor een aspect, dat we vorige keer nog bespraken. Was het wel altijd terecht, wanneer een moeder bij de geboorte van een onwettig kind, een ‘vreemde’ man als de ‘vaderdader’ opgaf? We vroegen ons af of voor de moeder geen andere motieven speelden en probeerde op slinkse wijze een interessante partij aan de haak te slaan, om er mee te kunnen huwen.

We keren even terug naar Waasmunster anno 1707. Of liever, naar de overzijde van de Durme, waar achter de meersen in het broek het kleine kerkje van Hamme Sint-Anna lag. De bewoners ervan gingen in de vorige eeuwen steeds naar de dichterbij gelegen kerk van Waasmunster, om de belangrijkste gebeurtenissen van hun leven, kerkelijk in orde te brengen, dus o.a. voor de dopen, huwelijken en begrafenissen. Het eerste doopboek van Hamme Sint-Anna begint in 1683, maar dat van Waasmunster reeds in 1586. Omwille van de band met Waasmunster hebben we -als FV-LvW- de parochie Sint-Anna mee opgenomen in onze Zorro-databases. We beschouwen de bewoners ervan, wat de kerkelijke aangelegenheden betreft, als behorende bij het Land van Waas, ook al ligt de parochie geografisch in het Land van Dendermonde.

Anno domini 1707 die 28 octobris
Infrascriptus baptizavi sub
conditione **filiam illegitimam**
Catharinae Enghels solutae, cuius
pater dictus est Petrus
Vercauteren etiam solutus, natam
pridie circa octavam vesperi.
susceptores Jacobus de Wilde
et Anna de Wilde

Joannes van Nieulant presbyter
Sanctae Annae

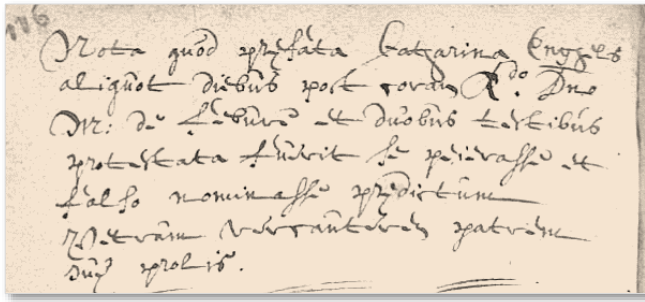
Vertaling : [link scan 059 R-05](#)

op de 28ste oktober 1707 heb ik ondergetekende, onder voorwaarden het onwettige dochtertje gedoopt van de ongehuwde Catharina Enghels, als vader is Petrus Vercauteren genoemd, hij is ook ongehuwd. Ze is geboren de vorige dag omstreeks acht uur 's avonds. Doopheffers waren: Jacobus de Wilde en Anna de Wilde. Get: Joannes van Nieulant, priester van Sint-Anna

Het eerste wat ons opvalt is, dat nergens de voornaam van het kind wordt vermeld. We lezen enkel dat het meisje onwettig was verwekt én onder voorwaarden gedoopt. Waarschijnlijk is dit laatste een aanwijzing dat de levenskansen van de boreling niet al te hoog werden ingeschat.

Bovendien wordt er bij die gelegenheid gezegd, dat Petrus Vercauteren de vader was. Pieter moet zich vast een hoedje geschrokken hebben: “Waar heeft die Katrien dat in godsnaam vandaan gehaald?”. Hij had er niks mee te maken, dat wist hij zeker. Het is niet omdat ze geen man had, dat hij plots de vader moest zijn! Die aantijging kon niet onbeantwoord blijven.

En inderdaad, wanneer we de pagina omslaan, vinden we een aanvulling van de pastoor. Nog vóór de volgende doop op 15 november wordt er in het doopboek al een nota bijgeschreven. Wanneer we die tekst vertalen, kunnen we ons voorstellen wat een zucht van opluchting Petrus slaakte.

Nota quod praefata Catharina Enghels aliquot diebus post coram Reverendo Domino M: de Lebure et duobus testibus protestata fuerit se peierasse et falso nominasse praedictum Petrum Vercauteren patrem suae prolis

Vertaling: [link Scan 060 L-01](#)

Nota: omdat voornoemde Catharina Enghels enige dagen later voor Eerwaarde Heer M: de Lebure en twee getuigen zal verklaren, dat zij vals gezworen en vals verklaard heeft dat de voornoemde Petrus Vercauteren de vader van haar kind is.

Deze twee akten leveren het bewijs, dat het wel eens voorviel dat iemand onverwacht het vaderschap in de schoenen werd geschoven, voor een kind dat niet van hem was. Destijds was het een kwestie van woord en tegenwoord, zolang niet één van de twee partijen toegaf en de waarheid bekende. Voor een leugentje moest men nog niet bevreesd zijn. DNA-testen lieten nog 300 jaar op zich wachten.

Meer aandacht aan de PR-akten

Collega-bestuurslid Pascal Janssens herindexeerde de voorbije maanden enkele duizenden akten uit het Parochieregister van Waasmunster en Sint-Anna. Dit kadert in een beslissing van september 2022 van ons bestuur om meer aandacht te besteden aan de Parochieregisters. Ze zijn genealogisch erg belangrijk.

Via de herindexering van bestaande akten, voegen we nu in Zorro de Familysearch-beelden toe, maar ook andere belangrijke gegevens, zoals de peters en meters. En bijzonderheden zoals in bovenstaand artikel worden nu in Zorro mee opgenomen. Bovendien worden in Zorro voortaan de namen en voornamen geïndexeerd, zoals ze in de akte geschreven zijn. We verlaten resoluut de gewoonte om namen van individuen te herleiden naar eenzelfde naam. Waar vroeger de naam van de vader bij alle kinderen uit een gezin gestandaardiseerd werd naar bv. Petrus de Bock, kan deze naam nu per akte verschillen naargelang de schrijfwijze in het origineel: bv. Petrus de Bock, Pieter Bock, Peter Bocx. Voor het opzoeken ervan in Zorro geeft dit geen enkel probleem, vermits men daar slim kan zoeken met jokers. Wie hier meer over wil weten kan de demofilmmpjes 'Zelfstudie' op onze websites bekijken. [link](#)

De inspanningen bleven echter niet beperkt tot Waasmunster.

Ook andere indexeerders hebben ijverig akten uit de parochieregisters geïndexeerd. Zij worden hierbij door secretaris en beheerder-indexeerder Griet Van Houwe aangestuurd. U vindt de volledige lijst in deze Kroniek [link](#). Maar we vermelden en bedanken hen hier nog even voor het degelijke werk.

Walter Dierckx (Kemzeke, Stekene), Lilly-Anne Rollier (Nieuwkerken), Stephan Michiels (Sinaai).

Griet Van Houwe (Sint-Niklaas), Pascal Janssens (Waasmunster) en Luc Van Thienen (Sinaai).

Maar ook de parochieregisters na 1910 werden aangevuld door: Willy Van Brande (De Klinge) en Pascal Janssens (Burcht, Doel, De Klinge, Melsele, Zwijndrecht)

Uiteraard hebben andere indexeerders nog voor talloze indexeringen van de Burgerlijke Stand en Bidprentjes/Rouwbrieven gezorgd, die blijven ook zeer belangrijk. Zie lijst [link](#)

Oproep

Het indexeren van Parochieregisters vraagt enkele speciale vaardigheden, zoals basiskennis Latijn en Oud Schrift. We zoeken abonnees, die zich geroepen voelen om dit aan te leren en ons te helpen Zorro verder op een degelijke manier uit te bouwen.

U wordt hierbij vakkundig ondersteund door onze secretaris en beheerder-indexeerder Griet Van Houwe.

August Cool, een bekende Waaslander

Filip De Roeck en Regi De Meirman

[August Cool](#) is als voormalig syndicalist een bekende Waaslander. Hij werd genoteerd door de ambtenaar van Sint-Niklaas als Petrus Augustinus. Zijn zoon [Bavo](#) werd een geslaagd advocaat.

STAMREEKS

Generatie I

Petrus Augustinus Cool	X	Maria Wieërs
° Sint-Niklaas 28-08-1903		° Ophoven 27-09-1901
† Beigem 04-01-1983		
	X	Ophoven 15-06-1925

Generatie II

Petrus Joannes Cool	X	Clementina Maria Heirman
° Sint-Niklaas 15-05-1861		° Haasdonk 20-04-1860
† Nieuwkerken-Waas 11-12-1848		† Nieuwkerken-Waas 20-12-1948
	X	Sint-Niklaas 06-05-1885

Generatie III

Josephus Desiderius Cool	X	Maria Josepha Verbraeken
° Sint-Niklaas 19-01-1828		° Sint-Niklaas 20-03-1829
† Sint-Niklaas 06-01-1894		† Sint-Niklaas 01-04-1897
	X	Sint-Niklaas 30-05-1849

Generatie IV

Charles Louis Cool	X	Lucia Van den Bosch
° Sint-Niklaas 02-10-1805		° Sleidinge 02-09-1806
† Sint-Niklaas 26-10-1889		† Sint-Niklaas 21-03-1833
	X	Sint-Niklaas 20-12-1826

Generatie V

Josephus Coel	X	Constantia Buytaert
° Sint-Niklaas 02-06-1785		° Sint-Niklaas 23-11-1783
† Sint-Niklaas 15-02-1870		† Sint-Niklaas 01-04-1848
	X	Sint-Niklaas 01-07-1805

Generatie VI

Cornelius Cool	X	Joanna Petronella D'Haene
° Oudegem 23-01-1750		° Sint-Pauwels 26-11-1752
† Sint-Niklaas 11-11-1811		† Sint-Niklaas 15-12-1830
	X	Sint-Niklaas 06-05-1781

Generatie VII

Petrus Cool	X	Joanna Detrieu
° Oudegem 14-06-1721		° Oudegem 10-05-1724
† Oudegem 06-03-1796		† Oudegem 28-07-1793
	X	Oudegem 21-07-1743

Generatie VIII

Joannes Cool	X	Anna Rinckhout
° Oudegem 11-04-1683		° Oudegem 01-01-1686
† Oudegem 16-03-1763		† Oudegem 03-04-1742
	X	Oudegem 29-06-1707

Generatie IX

Petrus Cool	X	Barbara Smet
° Oudegem 04-09-1642		°
† Oudegem 29-11-1709		† Oudegem 12-11-1726
	X	Gijzegem 02/06/1671 (ook vermeld te Wichelen)

Generatie X

Gheeraert Cools	X	Jaecquem... (Jacoba) Polfvliet
= Wichelen 03-06-1609		= Wichelen 04-01-1620
† Oudegem 21-06-1668		† Oudegem 15-08-1659
	X	Gijzegem 15-01-1641

Generatie XI

Jan Cool	X	Lippota (Philippota) van Loo
		† Wichelen 22-10-1621
	X	Wichelen tussen 06-1608 en 09-1608

Bronnen:

Generatie 1 - 6 door Filip De Roeck (op basis van website FV-Land van Waas)

Generatie 6 - 9 door Regi De Meirman (op basis van Luc Van Driessche)

Generatie 10 - 11 door Hervé Van den Abbeel (op Geneanet)

Erratum “Een stukje familiegeschiedenis van de Bazelse familie Janssens”

Christel Van Eynde

De auteur meldt ons een zetduivel:

Onderaan het artikel staat onder 11. Charles Louis dat deze een tweede maal zou gehuwd geweest zijn. Dat is onjuist.

Het moet als volgt gecorrigeerd worden: het is Cornelis JANSSENS, vader van 11. Charles Louis, die een tweede huwelijk aanging, met Anna Catharina FAWHEEL, op 30 juli 1864, te Bazel.

(nvdr. De online versie van vorige kroniek werd reeds aangepast)

Kwartierstaat en tentoonstelling Staf Pyl die 100 jaar zou geworden zijn in april 2023

Luc Chalmet

Precies honderd jaar geleden, op 14 april 1923, werd **Staf Pyl** in Sint-Niklaas geboren. Met zijn kenmerkende en vernieuwende stijl vestigde hij zijn naam in de Vlaamse en Europese glasraamkunst. Naast monumentale glasramen in kerkelijke architectuur vinden we zijn glasramen ook terug in vele particuliere woningen.

Het Cultuurcentrum Sint-Niklaas, het SteM, de projectgroep Staf Pyl en curator Raf De Smedt zetten met de expo 'Een weg vol licht' Staf Pyl in de kijker. In deze tentoonstelling (her)ontdekt de bezoeker markante facetten uit het leven en werk van de kunstenaar-glaszenier. Ontwerpen verfijnd als miniaturen ontsluiten zijn verbeelding en inspiratie als bron van innovatieve, monumentale glasramen en glas in beton. Fascinerende kleurtekeningen belichten zijn gepassioneerde en boeiende persoonlijkheid.

Het werk van Staf Pyl heeft uiteindelijk meer dan regionale bekendheid verworven. Zijn monumentale glas-in-loodramen in modernistische kerken in Sint-Niklaas en Eeklo bevestigen zijn meesterschap. In vele kloostergemeenschappen heeft zijn werk de weg gevonden naar de intimiteit van kleinere gebedsruimtes. In heel wat particuliere woningen zijn glasramen opgehangen of ingewerkt als glas in beton. Bij kunstenaars en architecten tot slot was zijn reputatie als kunstenaar en vakman hoogst gewaardeerd. 'Een weg vol licht' is een tentoonstelling ter nagedachtenis van Staf Pyl (1923-2007). De tentoonstelling is nog tot 26 maart te bezoeken in het SteM, Zwijgershoek 14. (Sint-Niklaas.be)

Naar aanleiding van deze verjaardag en de mooie tentoonstelling publiceren wij hier zijn kwartierstaat in vijf generaties. Dit overzicht werd gemaakt op basis van de gegevensbank van Marcel Thijssen, en aangevuld waar nodig met een uitgebreide kwartierstaat als resultaat. Wie banden heeft met personen in deze kwartierstaat kan ons contacteren. De familie van Staf Pyl is duidelijk verankerd in het Waasland en dan vooral in Sint-Niklaas: slechts twee voorouders van de 5de generatie (nr. 21 in Bornem en nr. 30 in Mechelen) werden geboren buiten het Waasland. Alle 15 vermelde huwelijken vonden plaats in het Waasland, en 12 daarvan in Sint-Niklaas (als we Nieuwkerken meetellen).

Bezoek de uitstekende tentoonstelling, en we vermelden nog graag de cursus "Spelend licht.

Glasraamkunst van Staf Pyl”, op vrijdagen 2, 10 en 17 maart, ingericht door het [Davidsfonds](#). Warm aanbevolen.

Staf Pyl was het derde kind van **Polydoor Pyl** (1883 - 1942) en **Maria Amelberga Cools** (1885 - 1954). Hij had drie zussen: Stefania, Roza en Anna. Zijn vader had een sigarenmakersatelier in Brugsken 71 te Sint-Niklaas. Staf ontpopte zich snel als een goed tekenaar en mocht, met de steun van de pastoor, een kunstopleiding volgen. Voor de oorlog nog leerde hij **Yvonne Cools** kennen. In 1942, in volle oorlog stierf zijn vader. Na de oorlog huwde hij in 1948 met Yvonne en ze gingen in de Lamstraat 45 te Sint-Niklaas wonen. Ze kregen drie dochters: Marijke, Hilde en Leen. In 1951 werd de firma DE GLAZENIER overgedragen aan Staf en er werd een atelier aangebouwd. Later heeft Staf zich als zelfstandig kunstenaar geprofileerd. In 1957 volgde zijn eerste tentoonstelling als kunstglazenier met autonome glasramen en keramiek. Zijn grote doorbraak kwam in de periode 1958 - 1961 met grote opdrachten voor glasramen. Een van zijn bekendste meesterwerken zijn de lange verticale glasramen van de Christus Koningkerk te Sint-Niklaas (1961).

We delen graag een artikel van Els Duchesne uit ‘De Voorpost’ van 30 april 1982. Els schetst een mooi beeld van de kunstenaar in zijn atelier, samen met zijn gezin.

Expo

Een Sint-Niklase kunstenaarsfamilie: Staf Pyl en zijn dochters

Vorig jaar won Sint-Niklaasenaar Staf Pyl de provinciale prijs voor glazenierskunst. Naar aanleiding van dat feit wou ik eens met hem gaan praten. Na wat verwikkelingen kon ik hem op een vernissage net zo lang aan zijn hoofd zeuren, tot ik een afspraak te pakken had.

Op een regenachtige dag vroeg ik me af of er achter de haveloze gevel van de Lamstraat 45, iemand woonde. De deur werd geopend na mijn belten, en mevrouw Pyl bracht me in een lichte, warme kamer, met ontelbare kunstwerkjes aan de muren, in een vitrinekast, en overal verspreid. Een leefkamer met een grote, blankgesuurde tafel, waar Staf Pyl en dochter Marijke (toen hoogzwanger, inmiddels voor de derde maal moeder) en haar twee kinderen koffie zaten te drinken.

Staf Pyl houdt niet van interviews, voortdurend ironiseert hij wat hij zelf zegt. Na een tijdje raken we echter aan elkaar gewoon, en blijkt dat hij heel wat te vertellen heeft. Zijn vrouw, Yvonne Cools, en Marijke beamen en vullen aan.

De vader

«Die prijs, dat is eigenlijk voor jonge mensen. Deze keer heb ik me toch laten overhalen mee te doen, en nu ben ik er toch wel blij mee. Toen ik nog erg jong was, volgde ik schilderlessen in de academie. Ik was een zorgkind, een artiest hé... Op een schone dag loodste mijn moeder mij binnen in een glazeniersatelier op de Markt hier in Sint-Niklaas. Dat was tenminste nog een stiel. Zo ben ik erin geraakt, zeer tegen mijn zin.»

Hij werkt ook maar een paar maanden per jaar, meestal is hij niet in de stemming om glasramen te maken. «Als ge geen zin hebt gaat het toch niet!» De vrije tijd brengt hij meestal in Sinaal door, in de boerdery waar hij ook woont, hij leeft in twee huizen. Dan schildert hij wat, of metst iets, of trekt erop uit om rond te kijken en mooie dingen te kopen.

Zijn vrouw heeft al evenzeer die verzamelwoede, hoewel ze zich voor de kunst niet speciaal interesseerde vóór ze met Staf trouwde.

Sinds enkele jaren geeft hij les in de Sint-Niklaase academie voor schone kunsten. Figuurtekenen. Is dat te rijmen?

«Och ja. Ik vind er de natuur in terug, anders werk ik altijd abstrakt. Het is zeer interessant om beide te doen.»

Over het maken van glasramen spreekt hij eerst niet zo graag, lijkt het. Dan legt hij toch uit hoe hij te werk gaat.

«Meestal geven ze mij een opdracht, glasramen maak je niet zo maar voor jezelf. Ze geven me een onderwerp, tonen me de plaats, en dan begin ik te ontwerpen. In de stedelijke bibliotheek hier heb ik een boom dat kennis afgebeeld, heb je die al gezien?» Dan begint hij op te sommen waar er glasramen van hem inzitten: in de Kristus Koningkerk, de psychiatrische kliniek (zijn overburen), ook de psychiatrische kliniek in Eeklo, een kerk in Eeklo, de kape van het OCMW in Brasschaat. Een boekje met foto's en ontwerpen komt boven... Over het glasraam in Brasschaat is hij heel tevreden, laat mij het ontwerp zien, geeft uitleg...

Hoe is hij tot die eigen stijl gekomen? Modern, abstrakt, soms in verschillende tinten van één kleur...

«Ik weet niet hoe dat zo gekomen is. Ik weet alleen dat ik eigenlijk niemand anders ken die mijn stijl benadert. Gewoonlijk blijft het allemaal heel klassiek. Ken je de kathedraal van Chartres? In die glasramen vind ik nog het meeste terug van mijn stijl. De anderen zijn daarom niet slechter, ik trek er mij eigenlijk niet veel van aan. Blijkbaar wordt hetgeen ik doe toch goed geapprecieerd.»

De voorontwerpen en de foto's in het boekje tonen dat het toch niet om echt abstrakt werk gaat, het is meer gestyled. Een bloem, een kruis. De sfeer van het katholicisme hangt helemaal rond de glazenierskunst...

Ik word overladen met raadgevingen: «Daar moet je eens naar gaan kijken, en heb je dat al gezien?» Wanneer we over glas in beton beginnen zucht zijn vrouw: «Dat is nogal een vuiligheid, hoor!»

De dochters

Marijke is de oudste, ze studeerde af in '72. Ze volgde les in Sint-Lukas in Gent en in de academie in Antwerpen. Haar vak was eigenlijk grafiek, maar nu schildert ze veel, met olieverf, of met pastel. Soms ook kleutpotloodtekeningen. Haar stijl ken ik van verschillende tentoonstellingen: tere dingen, sterk van compositie, kwalitatief zeer goed, en toch vrouwelijk. Dat laatste is zeker niet als een verwijf bedoeld. Haar werkjes tonen rust: stillevens, bloemvazen, eenvoudige, mooie dingen.

Van haar vader heeft ze natuurlijk veel geleerd, maar toch heeft ze er nooit aan gedacht zijn richting te volgen: de glazenierskunst. Soms is het een voordeel een dochter van Staf Pyl te zijn, soms een nadeel.

De jongste dochter, **Leen**, komt thuis van school. Zij volgt les aan de academie in Antwerpen en was ook al aan Sint-Lukas in Gent. Dat schijnt de gewoonte te zijn in de familie. Leen schildert.

De middelste dochter, **Hilde**, krijg ik niet te zien. Zij volgde grafiek, en schildert ook. Ze geeft les in het jeugdatelier in Temse.

Een artistieke familie dus. Niet buitennissig, wel met een eigen karakter, je moet hen tijd geven je gewoon te worden.

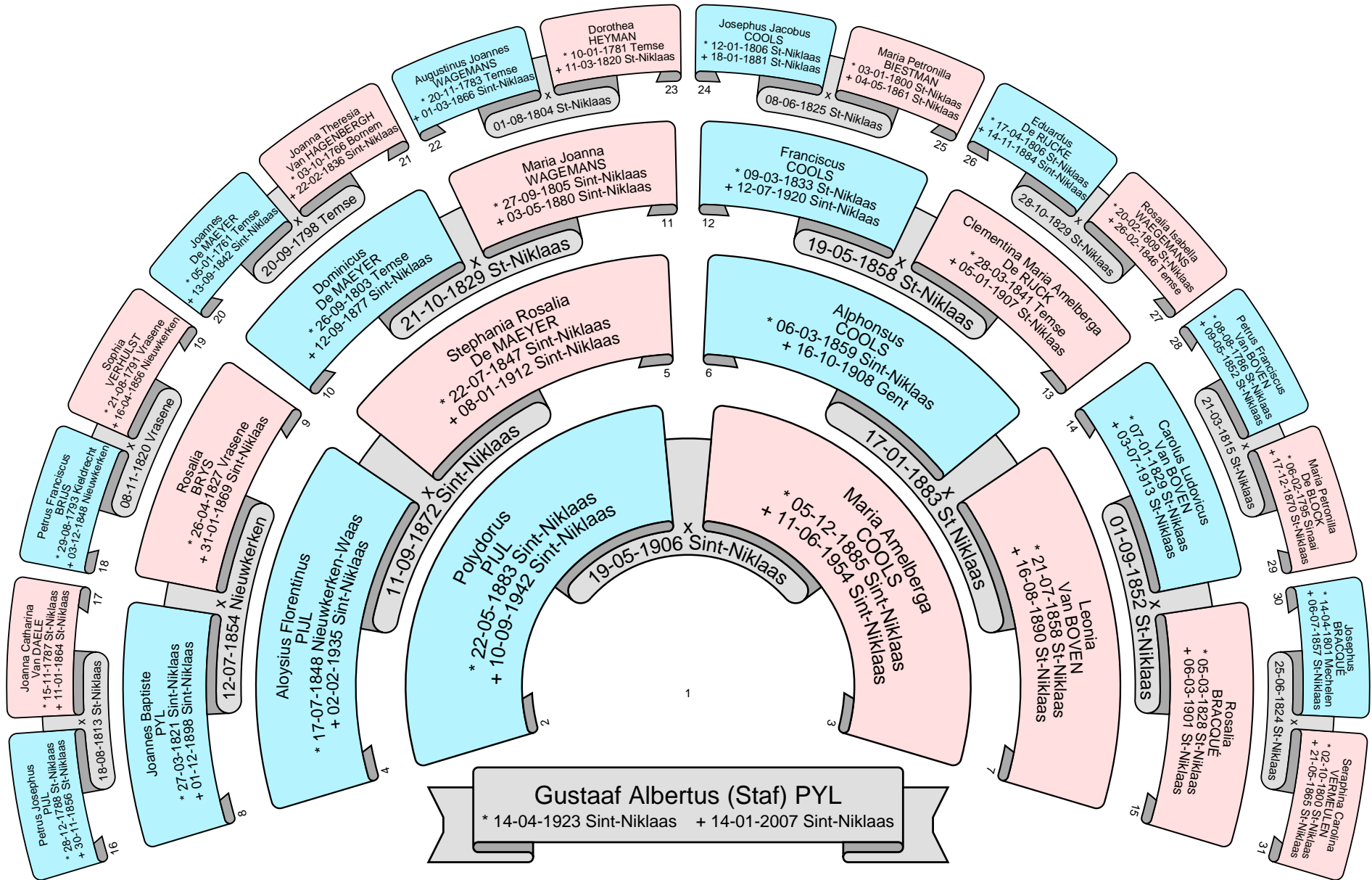
Na enkele tassen koffie meen ik genoeg indrukken opgedaan te hebben, en neem afscheid. Uit rommelige massa's tekeningen, schilderijen, verzamelde dingen pikt Staf nog gauw iets om te laten zien: van Dürer.

Buiten verwonder ik me nog even over de gevel die een onbewoonbaar verklaarde woning doet vermoeden. Of is het een soort borstwerping?

Els DUCHESNE

Staf Pyl, in héél Oost-Vlaanderen vermaard als glazenier.

Agenda en nog veel meer

Familiekunde Vlaanderen Land van Waas vzw

Nieuwjaarsreceptie 2023

Aansluitend op de Jaarlijkse Algemene Vergadering en de contactavond 'genealogische knopen' werd voor het eerst sinds mensenheugenis op 2 februari 2023 een nieuwjaarsreceptie door onze vereniging georganiseerd in de stedelijke bibliotheek van Sint-Niklaas. Het werd een zeer aangename bijeenkomst met veel gezellige babbels. We willen dit zeker jaarlijks herhalen. Als je er deze keer niet bij was, dan zeker volgend jaar inschrijven.

Programma 2023

Bijeenkomsten:

- **Donderdag 2 februari '23**

Contactavond met bespreking van een genealogische knoop aangebracht door een van onze leden: casus SUY/SAEY (Luc Van Thienen) - zie verslag van deze bijeenkomst in deze Kroniek.

- **Donderdag 27 april '23**

Contactavond met een voordracht over 'vondelingen' door **Claude Gekiere**, voorzitter Familiekunde Vlaanderen regio Deinze

Kinderen te vondeling leggen is een primitieve vorm van gezinsplanning die over gans Europa voorkwam, en sporadisch nog voorkomt. Het is vooral een stedelijk verschijnsel. De oudst gekende is Mozes.

Tijdens de Franse Republiek werd het in de gebieden onder Frans bewind verplicht om vondelingenregisters bij te houden. Daardoor zijn er gegevens over de vondelingen beschikbaar in veel van de grotere steden in Zuid- en West-Europa.

Deze gegevens zijn zo waardevol omdat ze een stuk geschiedenis laten zien van de armste bevolkingsgroepen die meestal zelf nauwelijks geschreven sporen nalaten.

Wat waren de drijfveren om een kind te vondeling te leggen? Was er een reglementering? Waar werden de kinderen te vondeling gelegd? Hoe kwamen ze aan hun naam? Hadden ze overlevingskansen? Was er een controle door de overheid? Waar werden ze geplaatst?

In een laatste deel komt het levensverhaal van ene Christine Gora, zelf vondeling en opgevoed in onze omgeving, aan bod. En hoe zat dat met die tweeling-vondeling? Mooie verhalen, zult u zeggen, maar anderzijds een beetje triest...

- **Donderdag 8 juni '23**

Contactavond met bespreking van een genealogische uitdaging aangebracht door een van onze leden. Wie zo'n uitdaging heeft, kan die aan het secretariaat overmaken.

- **Donderdag 14 september '23**

Contactavond met voordracht over 'Canoniek recht en genealogie' door **Georges Picavet**.

Als je in je familiegeschiedenis geïnteresseerd bent, zoek je zeker ook naar doopakten, huwelijksakten, akten van begraving. Al deze registraties hebben te maken met Kerkelijk Recht, ook Canoniek Recht genoemd.

Kerkelijk Recht is het oudste nog toegepaste rechtssysteem met wortels in de beginjaren van het Christendom. Een laatste grondige herziening dateert van 1983. Het wordt aan de Universiteit van Leuven gedoceerd sinds 1425.

De kerkelijke rechtsregels betreffen onder meer de regels voor de priesters en religieuzen, de organisatie van de kerk, de kerkgebouwen, de priesters en de gelovigen, en dus ook de zeven sacramenten. Voor familiekundigen zijn hier vooral de doop en het

huwelijk belangrijk.

Georges Picavet zal illustreren wat kerkelijk recht betekent in het leven van onze voorouders en begrippen verklaren zoals legitimus, fornicatio, adulterium, consanguinitas, affinitas, cognatio spiritualis, etc. Er is nog zoveel meer. Een must voor wie wil begrijpen wat onze voorouders bezig hield.

- **Donderdag 19 oktober '23**

Contactavond met voordracht over 'Emigratie naar Quebec, Canada' door **Luc Chalmet**, voorzitter van onze vereniging.

Er wordt veel aandacht gegeven aan emigraties naar de Verenigde Staten van Amerika. Nochtans zijn vele emigranten rond de eeuwwisseling (1880-1920) naar het franstalige Quebec in Canada getrokken. We gaan in op deze migratiegolf via een casus in familiegeschiedenis: het gezin Edmond Van Moorhem dat in 1908 van Moerbeke-Waas naar Montréal verscheepte. We exploreren de methodes die we kunnen gebruiken om daar genealogisch onderzoek te doen.

- **Donderdag 30 november '23**

Contactavond met voordracht over '**CSY: via de vaderlijke familiestamboom naar de onbekende dader**' door **Sofie Claerhout**, postdoctoraal researcher KU Leuven.

CSY = "Crime Scene onderzoek via Y-DNA"

Sofie Claerhout promoveerde als eerste in België tot doctor in de Forensische Genetica. Ze is gefascineerd door genetica, gek op genealogie en gedreven door een sterk rechtvaardigheidsgevoel. Ze onderzoekt het enige stukje DNA dat ze zelf niet heeft: het mannelijk Y-DNA. Waarom? Om een laatste redmiddel te bieden bij forensische cold cases. Door haar onderzoek kan eindelijk een doorbraak komen bij heel wat tot op vandaag slepende mysteries. Het mannelijk Y-DNA kan dienen als een krachtig hulpmiddel om jarenlang vastgelopen moordzaken toch nog op te lossen via grootschalig verwantschapsonderzoek. Het principe, doel en kracht van CSY goot ze onlangs samen met uitgeverij Lannoo in een publiëksboek 'Dader onbekend', waardoor ze ook de jaarprijs van wetenschapscommunicatie in ontvangst mocht nemen. Alle CSY info is te vinden op de website: www.CSY-Leuven.be.

Er is ook de **erfgoeddag van 23 april 2023** met als thema "Beestig!". We zullen hier zelf niet aan deelnemen maar bevelen iedereen deze dag graag aan.

Opleidingen:

- De nieuwe opleiding 'Genealogie voor absolute beginners' is nog in voorbereiding. Van zodra mogelijk zullen we data bekendmaken.
- De opleiding '**Oud Schrift**', is al aan zijn vijfde jaargang toe en wordt verzorgd door **Luc Van Thienen** in het najaar 2023 op volgende data: 28 september, 12 en 26 oktober, 9 en 23 november en 7 december. Er werd dus een zesde bijeenkomst aan deze lessenreeks toegevoegd.

Inschrijven voor onze activiteiten kan nu al. Dat doe je door een mailtje te sturen naar onze [secretaris](mailto:secretaris@landvanwaas.be) of via onze website. Al onze activiteiten gaan normaliter door in de stadsbibliotheek van Sint-Niklaas. Vanaf het ogenblik dat we de vergaderingsruimte in huis Janssens kunnen gebruiken zullen we overstappen op die locatie. We houden jullie op de hoogte.

Rijksarchief en FamilySearch

Goed nieuws voor doorwinterde genealogen en al wie op zoek wil gaan naar sporen van zijn of haar voorouders: de nieuwe website met de genealogische bronnen van het Rijksarchief staat online sinds januari.

De verzameling bevat ruim 38,6 miljoen geboorte-, doop, huwelijks, overlijdens- en begrafenisakten evenals de tienjarige tabellen voor heel België. Alle bronnen zijn gratis raadpleegbaar.

Met dit nieuw genealogieportaal wil het Rijksarchief in de eerste plaats het genealogisch onderzoek faciliteren in 28.527 parochieregisters (tot 1796) en 36.780 registers van de burgerlijke stand (vanaf 1796), zowel gedigitaliseerde originelen als microfilms.

Daartoe werd een nieuwe gebruiksvriendelijke interface ontwikkeld die een snellere raadpleging en een vlottere weergave mogelijk maakt waarmee je ook akten kan downloaden.

The screenshot shows a search interface with two main tabs: 'Parochieregisters Vóór 1796' (dark green) and 'Burgerlijke stand Vanaf 1796' (light grey). Below the tabs are several filter sections:

- Gemeente**: A dropdown menu showing 'Belsele (Sint-Niklaas)'. Below it is a link: 'Hulp : Alfabetische lijst | Zoeken op parochie'.
- Parochies en andere instellingen**: A dropdown menu showing 'Sint-Andreas en Sint-Ghislenus'.
- Akten** and **Indexen**: Two columns of checkboxes. Under 'Akten', 'Huwelijken' is checked. Under 'Indexen', 'Huwelijken' is also checked.
- Periode**: A range selector with a dropdown set to 'Tussen', a date field '1500', a separator 'en', and another date field '1796'.

At the bottom are two buttons: 'Zoek' (with a magnifying glass icon) and 'Opnieuw instellen'.

Op de nieuwe genealogische website werden 2,2 miljoen pagina's inzake burgerlijke stand toegevoegd.

De nieuwe *place to be* is <https://genealogie.arch.be>; en er is een [handleiding](#).

Het is een veel aangenamer ervaring dan de oude website, en lijkt ons te vergelijken met het FamilySearch aanbod van beelden van akten. We horen graag over jullie ervaringen.

De oude website blijft intussen nog tot midden juli 2023 toegankelijk. Je account op de oude website is ook geldig op de nieuwe webstek.

Publiceren in onze Kroniek

De redactie ontvangt graag uw manuscripten ter publicatie. We verwijzen naar enkele richtlijnen in onze kroniek 2021-02 (maart 2021).

Neem contact op met de redactie: info@publicatie-landvanwaas.be